

Pripadnici **SIPA** u Banjoj Luci uhapsili prvog direktora IDDEEA Sinišu Macana

PAO GLAVNI AKTER AFERE MÜHLBAUER

► 2-3. strana

Pripadnici **SIPA** u Banjoj Luci uhapsili | prvog direktora IDDEEA Sinišu Macana PAO GLAVNI AKTER AFERE MÜHLBAUER

Osumnjičen za zloupotrebu položaja i pranje novca
• Ugovor težak 104 miliona maraka • Tužilaštvo
se izborilo sa pritiscima, ističe Pandurević

Piše: **Anja GRABOVAC-ZVIJERAC**
i **Jelena MILANOVIĆ**

Policijski pripadnici Državne agencije za istrage i zaštitu (**SIPA**) uhapsili su jučer ujutro u Banjoj Luci prvog direktora Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH Sinišu Macana (1974).

Kako je saopćeno iz državnog Tužilaštva, osumnjičeni Macan lišen je slobode u okviru istrage o višemilionskim zloupotrebama i nezakonitostima povodom izbora kompanije za izradu ličnih dokumenata građana Bosne i Hercegovine. Bivši direktor IDDEEA uhapšen je po nalogu tužitelja iz Posebnog odjela za organizirani kriminal, gospodarski kriminal i korupciju.

Pranje novca

- Navedenim nezakonitostima poduzeću je omogućeno da dobijanjem navedenog posla i formiranjem i određivanjem cijene dokumenata stekne nezakonitu imovinsku korist. Vrijednost navedenog ugovora veća je od 100.000.000 KM. Tužilaštvo BiH zajedno sa **SIPA** i partnerskim agencijama provelo je dugotrajanu i temeljitu istragu cjelokupnog

procesa, te prikupilo dokaze o odgovornosti osumnjičenog Macana. Tužilaštvo BiH nastavlja intenzivnu borbu protiv svih oblika koruptivnih kaznenih djela, a naročito u slučajevima u kojima se imovinska korist temelji na budžetskim sredstvima za koje su oštećeni građani Bosne i Hercegovine, saopćili su jučer iz Tužilaštva BiH.

Na naš upit kada se u ovom predmetu može očekivati podizanje optužnice, iz ove pravosudne institucije kazali su da je istraga u toku, te da će javnost biti informirana kada bude donesena tužiteljska odluka.

Iz **SIPA** su saopćili da je Macan lišen slobode zbog postojanja osnovna sumnje da je počinio zloupotrebu položaja ili ovlaštenja i pranje novca. U okviru akcije, policijski službenici **SIPA** pretresali su dva stambena objekta koja koristi osumnjičena osoba, s ciljem pronalaska i privremenog oduzimanja dokumentacije i drugih predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u daljem postupku.

- Radi se o aktivnostima u okviru predmeta IDDEEA, a koji se odnosi na zloupotrebe prilikom nabavke, isporuke i uspostave sistema za djelimičnu personalizaciju kartica, isporuku i nadogradnju opreme, kao i isporuku kartica, te kompletni

sistem za personalizaciju elektronskih ličnih karata i njegovo održavanje, saopćila je **SIPA**.

Macan je jučer priveden u službene prostorije **SIPA**, gdje je kriminalistički obrađen.

Sudski epilog

Podsjećanja radi, afera u izdavanju ličnih karti između IDDEEA i firme Mühlbauer teška je 104 miliona maraka, a državna poslanica SDS-a Aleksandra Pandurević prva je upozorila na aferu sa štampanjem ličnih karata i vozačkih dozvola. Ona je jučer u izjavi za Oslobođenje kazala da očekuje podizanje optužnice nakon dvije godine istrage i da cijela afera dobije sudski epilog, odnosno pravosnažnu sudsku presudu.

- Dobro je da se rasvijetli jedna ovakva krupna afera i osjećam i neku ličnu satisfakciju, jer sam prva progovorila o svemu. Iskreno govoreći, ove dvije godine sam strahovala i imala bojazan da će afera biti zataškana i gurnuta pod tepih. S te strane, dugujem izvinjenje Tužilaštvu BiH, jer sam imala sumnje, ali je očito da se ono uspješno oduprijeti pritiscima, kazala je Pandurević.

Revizori su još prije nekoliko godina naveli da je ugovor s kompa-

nijom Mühlbauer, vrijedan više od 100 miliona KM, krajnje sporan jer je potpisan na netransparentan način, a problematizirana je i činjenica da ova kompanija nije imala nikakvog iskustva u ovom poslu niti je imala potrebnu opremu. Nakon toga u cijeli slučaj se umiješalo i Tužilaštvo BiH. Po dolasku novog saziva Vijeća ministara BiH, u kojem nema kadrova SNSD-a, revizorski izvještaji stavljeni su na dnevni red, a izabran je i novi direktor Agencije za izdavanje dokumenata. Nakon brojnih negativnih mišljenja Ureda za reviziju BiH dodijeljenih IDDEEA, završena je i finansijska revizija projekta štampanja ličnih karti i vozačkih dozvola iz 2013. godine. Sve to bilo je povod da Vijeće ministara usvoji zaključke kojima je za realizaciju preporuka revizora zadužilo IDDEEA i Ministarstvo civilnih poslova, uz uključivanje i drugih institucija.

Ministar civilnih poslova BiH Adil Osmanović ponovio nam je jučer kako očekuje da se cijeli proces završi u skladu sa zakonom, dakle da se sporni ugovor potpisan na deset godina, a koji Zakon o javnim nabavkama naše države ne poznaje, prilagodi propisima.

- Imamo elektronsku kartu koju ne prati ostala tehnologija. U interesu je i Mühlbauera da se dođe do ugovora koji će biti u skladu sa zakonom, da godišnja isporuka bude realna, a da ugovor ne bude duži od onog na tri godine, istakao je Osmanović, dodavši da sve to ne smeta pravosuđu da radi svoj dio posla, budući su utvrđeni "propusti veliki".

Iz sadašnjeg rukovodstva

IDDEEA nam je rečeno kako bi se zasad suzdržali od bilo kakvih komentara o ovom slučaju.

Revizori su tada isticali kako IDDEEA sa Macanom na čelu nije vodila pregovarački, već dogovarački postupak, te kako treba ispitati nesrazmjern odnos u nabavnoj cijeni lične karte i vozačke dozvole, koje su koštale 16, odnosno četiri marke.

Na naše upite iz 2015. godine, kada je IDDEEA i projekat izdavanja pasoša građanima naše zemlje ponovo povjerala istoj firmi, iz državne Agencije su nam ustvrdili kako nijedna kompanija u postupku javnih nabavki nije preferirana. Nakon ličnih karti i vozačkih dozvola, tada je firma Mühlbauer dobila i 29 miliona KM za izradu pasoša. U izvještaju revizora ukazano je na to kako je u prvom objavljenom postupku tendersku dokumentaciju za dostavljanje ponuda preuzeo značajan broj ponuđača, no ovaj je tender poništen, a revizori su sumnjali da je razlog poništenja taj što je Mühlbauer poslao nezadovoljavajuću ponudu?!

Sporni uslov

"Postupak je proveden nakon što su stvoreni zakonski preduslovi i definirani svi tehnički elementi vezani za putne isprave državljanina BiH, odnosno nakon usvajanja Zakona o putnim ispravama i podzakonskih akata. Naglašavamo da je postupak usvajanja zakona trajao duže od tri godine i da je samim tim mogao dovesti do nestašice obrazaca putnih isprava kojima smo tada raspolagali. Podzakonskim aktima je, u svrhu povećavanja sigurnosti dokumenata, definiran specifičan postupak same proizvod-

nje obrasca putne isprave, što podrazumijeva da se pasoška knjižica kreira onog momenta kada građanin podnese zahtjev za izdavanje. Ovakav način izrade dokumenta podrazumijeva obavezu proizvodnje pasoških knjižica blizu prostora gdje Agencija vrši personalizaciju dokumenata - odnosno njenog sjedišta", istakli su u IDDEEA, pokušavajući opravdati uslov iz tendera po kojem sjedište angažovane kompanije mora biti isključivo Banja Luka, a što je ispunjavao upravo Mühlbauer.

Agencijom upravlja direktor, koji je za njen, ali i svoj rad odgovoran ministru civilnih poslova i Vijeću ministara BiH. U vrijeme sklapanja spornih ugovora na čelu Ministarstva civilnih poslova bio je kadar SNSD-a Sredoje Nović.

Koliko sama istraga o malverzacijama u izdavanju dokumenata traje, možda najbolje govori i podatak da je šefica tima koji je radio izvještaj o finansijskoj reviziji Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH za 2014. godinu, iz državnog Ureda za reviziju, nedavno umrla.

Veze

Firma Mühlbauer d.o.o. Banja Luka je u njemačko-srpskom vlasništvu: Mühlbauer AG Njemačka ima 60 posto udjela, a NITES (čiji su vlasnici Zoran Korać, nekad Dodikov savjetnik, te Miodrag Škrbić, prijatelj Zlatka Lagumdžije) posjeduje 40 posto vlasništva. Rješenje o registraciji NITES-a doneseno je 7. aprila 2011.

PRODUŽENJE MANDATA

Mandat bivšem direktoru Agencije za izdavanje isprava, evidenciju i razmjenu podataka BiH Siniši Macanu istekao je još 4. juna 2014. Tadašnji ministar civilnih poslova, a sada državni delegat Sredoje Nović (SNSD), tražio je da mu mandat bude produžen, vjerovatno zbog uspješno odrađenih poslova u štampanju dokumenata

Pandurević: Lična satisfakcija

Mile i Zlatko

Veliki posao firma Mühlbauer dobila je i nakon odluke Vijeća ministara BiH iz 2011. o hitnosti javne nabavke pograničnih propusnica na period od pet godina, a zbog ulaska Hrvatske u EU. Investicija od 455,5 hiljada maraka je realizirana tek 2013. Firma Mühlbauer je u 40-postotnom vlasništvu Nites firme Miodraga Škrbića i još nekoliko osoba koje su mediji povezivali sa Zlatkom Lagumdžijom i Miloradom Dodikom. Mediji, među kojima je i Oslobodjenje, već su pisali o tome kako je prvi posao Mühlbaueru dodijeljen zahvaljujući, prije svih, ministru finansija u Vladi RS-a, u posljednja dva saziva, Zoranu Tegeltiji (prije nekoliko dana saslušan u Tužilaštvu BiH zbog slučaja Pavlović banke), a da je Macan vodio cijeli postupak.

Očekuje se podizanje optužnice

Macan na predstavljanju nove lične karte s čipom 2013.